

COMPLETE CURSUS

TEKENEN

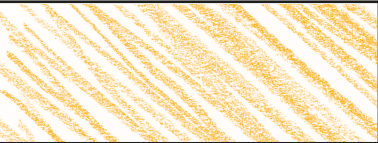
Lise Herzog

DELTA S

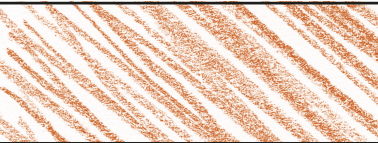
INHOUD

Over de schrijfstester	4
Voorwoord	5

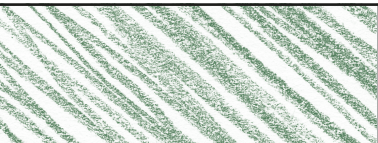
DE BASIS 7

Materiaal	8
De schets	16
Mensen	24
Dieren	46
De natuur	68
Voorwerpen en architectuur	82

KLEUR 101

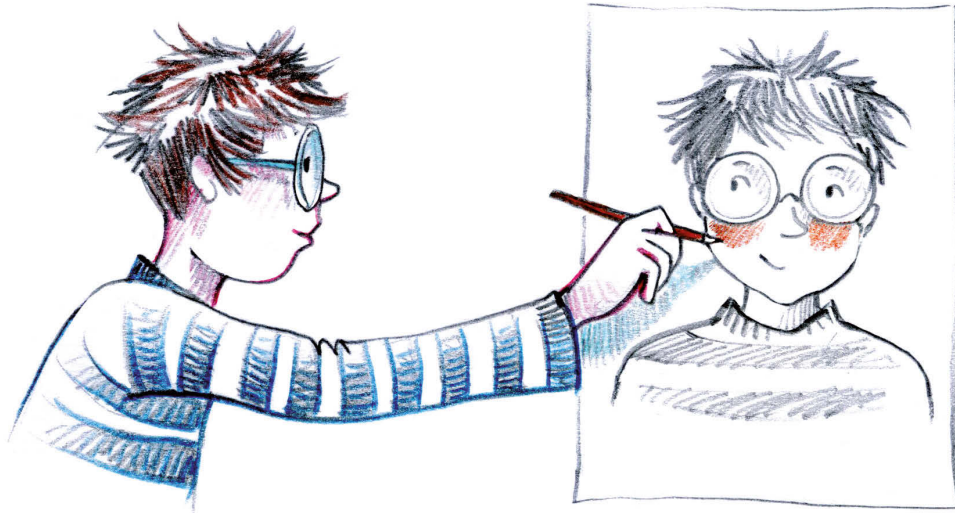
De basis van kleur	102
Maak kennis met kleur	108
Kleur en onderwerp	118

DE BELANGRIJKSTE BEGRIPPEN 139

Perspectief	140
Volume, schaduw en licht	150
Duidelijkheid en diepte	160

OVER DE SCHRIJFSTER

LISE HERZOG werd in 1973 in de Elzas geboren. Al gauw had ze een balpen in haar hand, waarmee ze al tekenend A4'tjes vulde. In haar zoektocht naar precisie observeerde en hertekende ze dagelijks haar illustraties, tot ze er zeker van was de juiste manier te hebben gevonden om dingen weer te geven. Om een dag later teleurgesteld vast te stellen dat het niet zo was. En opnieuw te beginnen.

Op die manier zette ze haar zoektocht voort aan de universiteit van Straatsburg in de richting beelden-

de kunsten en later decoratieve kunsten. Toen ze in 1999 eenmaal haar diploma op zak had, durfde ze haar tekenschriften te tonen aan uitgeverijen, waarna haar carrière als illustratrice van start ging. In datzelfde jaar werd ze geselecteerd voor deelname aan Bologna Children's Book Fair.

Intussen heeft ze al veel fictie- en non-fictieboeken voor zowel kinderen als volwassenen geïllustreerd. Lise Herzog schreef ook veel succesvolle boeken over tekenmethoden.

VOORWOORD

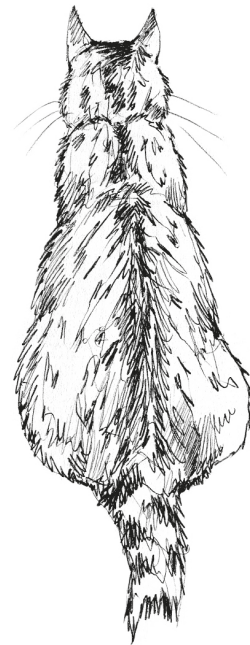
Wanneer je tekent, kom je altijd voor een aantal keuzes te staan. Nadat je een onderwerp hebt gekozen, beslis je allereerst op welke manier je het gaat aanpakken. Bijvoorbeeld door te beginnen met de contouren of met een constructie van eenvoudige vormen. Als je niet oppast, kan je gaandeweg op een dwaalspoor komen, de draad kwijtraken of ontevreden zijn over het resultaat. De kans is dan groot dat je je waardeloos voelt en besluit nooit meer te tekenen! Dit boek heeft als doel dat te voorkomen door je te helpen bij het maken van die keuzes.

Het leert je niet de basis van het tekenen. En ook niet hoe je een onderwerp stap voor stap opbouwt. Het zal daarentegen wel je tekenmethode begeleiden door een groot aantal begrippen aan te snijden die je zullen helpen jezelf de juiste vragen te stellen, zodat je de antwoorden krijgt waarmee je je tekening de goede kant op kan sturen.

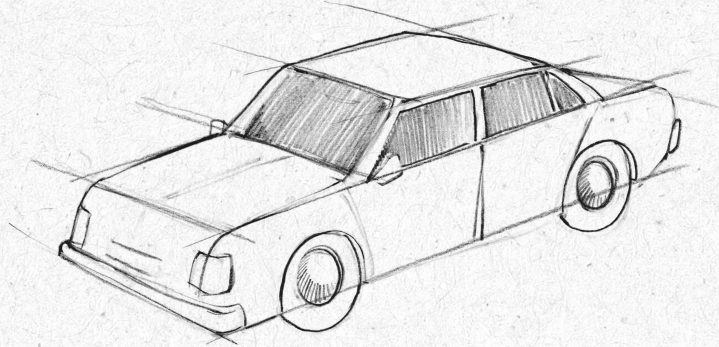
Allereerst maak je kennis met de basismaterialen, zodat je je goed kan voorbereiden. Een groot deel van dit boek gaat vervolgens over het begrip 'mislukte tekening'. Je kan een beetje tekenen, maar wanneer je tekening mislukt, of tenminste als je zelf denkt dat deze is mislukt, gooi je ze weg. Aan de hand van een aantal voorbeelden laat ik je zien hoe je je tekening kan herstellen, bewerken en verbeteren.

Wanneer je je tekening eenmaal in contourschetsen hebt opgezet, komt het verschijnsel kleur aan bod. Je maakt kennis met de basisbegrippen en de manieren waarop je in een tekening meer effect kan sorteren door middel van kleur. Je ontdekt hoe belangrijk kleur is, maar ook hoe belangrijk het is om van tevoren te bedenken welke kleur het meest geschikt is voor een onderwerp of voor het gewenste resultaat.

Ten slotte kan je op de laatste bladzijden kennismaken met de essentiële begrippen van tekenen, wat je zal helpen bij de laatste toetsen van je tekening. Met wat basiskennis over perspectief, contouren en de verschillende vlakken van je werkstuk, kan je namelijk meer volume, diepte en dynamiek creëren, belangrijke details benadrukken en... uiteindelijk tevreden naar je tekening kijken!

DE BASIS

WELK MATERIAAL KIES JE?

Wanneer je tijdens het tekenen op moeilijkheden stuit en het je niet lukt om het gewenste resultaat te krijgen, ligt dat niet altijd aan de complexiteit van het onderwerp of aan een gebrek aan ervaring. Het kan eenvoudigweg liggen aan het feit dat je niet het geschikte tekengereedschap hebt gekozen, dat dat lastig te gebruiken is op je drager of dat het niet geschikt

is voor het onderwerp. Maar het kan ook zijn dat de stijl van bepaald tekengerei je niet bevalt, omdat de lijn te dik, te poederachtig of juist te dun en te licht is. Het is dan ook goed om verschillend tekengerei uit te proberen en te leren kennen, zodat je het meest geschikte materiaal voor je onderwerp en je manier van tekenen kan kiezen.

DE DRAGERS

Printerpapier is het minst intimiderend. Als je tekening mislukt, weet je dat er in het pak nog 499 vellen zitten waarop je opnieuw kan beginnen. Het is dan ook perfect voor probeersels, om te oefenen of voor het maken van schetsen. Maar als het heel dun is, zoals klassiek printerpapier, kan je beter geen viltstiften gebruiken of te veel druk uitoefenen op je tekengereedschap, want dan bestaat de kans dat je dwars door het papier heen gaat. Papier dat je in pakken koopt, is verkrijgbaar in verschillende diktes. Als het niet te glanzend is, kan je het gebruiken voor meer verfijnde tekeningen. Kies je voor glanzend bristolpapier, dan is dat heel geschikt voor het werken met viltstift.

Er zijn ruwere papiersoorten die 'korrelig' worden genoemd en die, als ze dikker zijn, geschikter zijn voor potlood en natte technieken dan voor viltstiften. Maar de kwaliteit van het papier kan intimiderend werken en ertoe leiden dat je te veel van jezelf eist bij het tekenen. Je bent bang dat je tekening mislukt en dat je een mooi vel papier verpest. Het is dus beter om dat soort papier pas te gaan gebruiken als je wat zekerder van jezelf bent of in ieder geval heel voorzichtig, stap voor stap je tekening opbouwt om zo wat zekerder te worden.

Ten slotte is het heel interessant om allerlei soorten papier te proberen, met lijnen, ruitjes, gekleurd, enzovoort, om te ontdekken welke soort je bevalt en je tekening en creativiteit het best doet uitkomen.

De afmetingen van de drager zijn ook belangrijk. Afhankelijk van het onderwerp is het zinnig jezelf enkele vragen te stellen: hoeveel tijd heb je voor een tekening en bestaat de kans dat het vel grotendeels wit blijft? Op welk formaat ben je gewend te tekenen? Teken je met lange of korte lijnen? Bij welk formaat voel je je het meest op je gemak? Geef je de voorkeur aan een tekening met veel wit rondom of aan flink gevulde vellen papier?

Schetsboeken zijn een goed alternatief, want je krijgt dan een goed beeld van je ontwikkeling, als je althans de verleiding kan weerstaan om je schets stuk te scheuren. Een schetsboek is niet bedoeld om er een tekening in te maken die je aan de muur hangt, maar is ideaal voor het maken van een schets of opzet, voor tekeningen die je op reis maakt of als oefenmateriaal voor een geavanceerdere tekening.

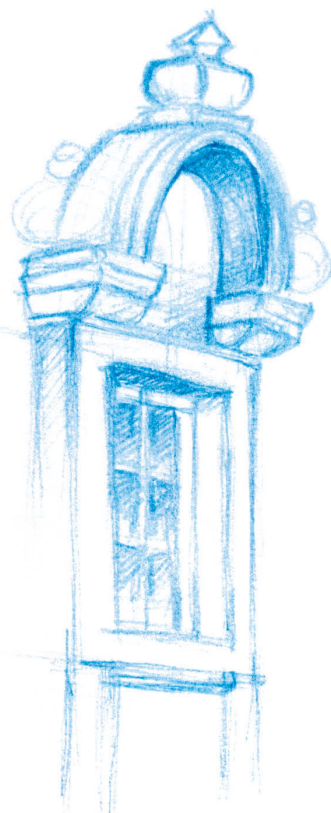
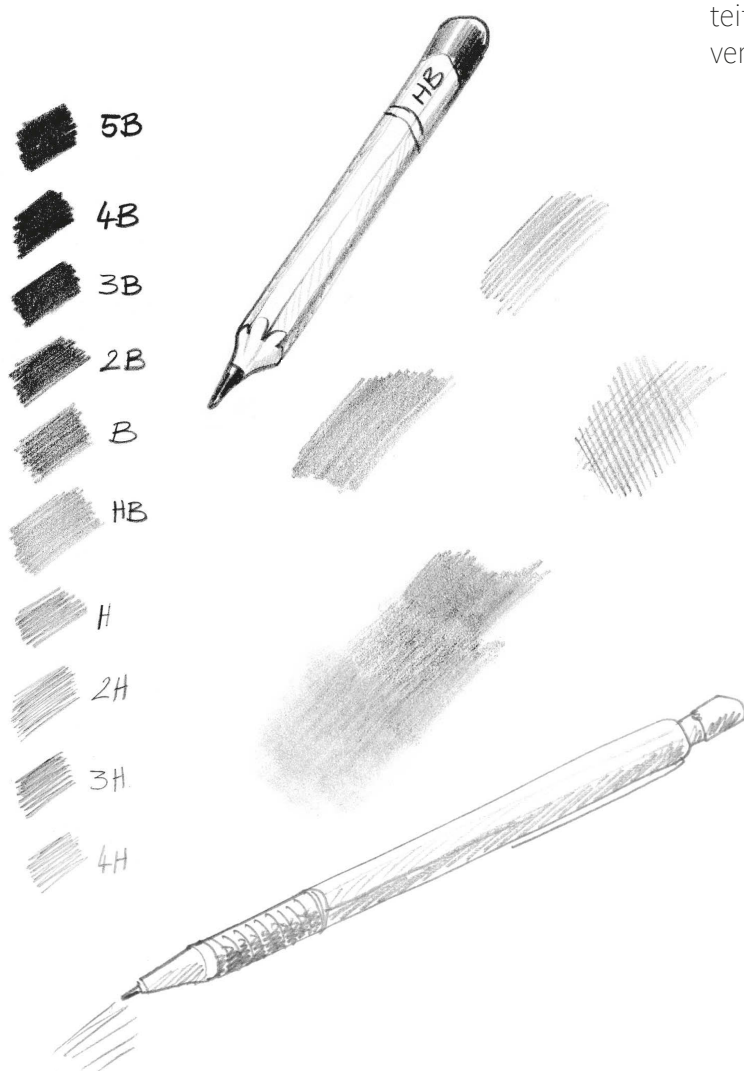
TEKENGEREEDSCHAP

Het ene tekengereedschap is niet beter dan het andere en er bestaat geen magisch tekengerei waarmee je gegarandeerd een geslaagde tekening krijgt. We hebben allemaal onze favorieten, maar er is veel keus en misschien zou je best eens iets anders willen proberen, maar ben je bang dat dat niet geschikt voor je zal zijn. Loop gerust eens een winkel voor kunstenaarsbenodigdheden binnen om tekengereedschap te proberen of advies te vragen. Op die manier vind je vast wat het meest geschikt voor je is. Je kan met verschillende soorten tekengerei een effect, textuur of schaduw creëren. Aarzel dan ook niet om ze door elkaar te gebruiken op verschillende dragers.

EEN TEKENPOTLOOD

Behalve voor contouren en lijnen gebruik je tekengerei voor het afmaken van je tekening en om toonwaarden, nuances en contrasten toe te voegen. Met een enkel tekenpotlood kan je een andere intensiteit krijgen door er minder of meer druk op uit te oefenen of door de tussenruimtes van arceringen te variëren.

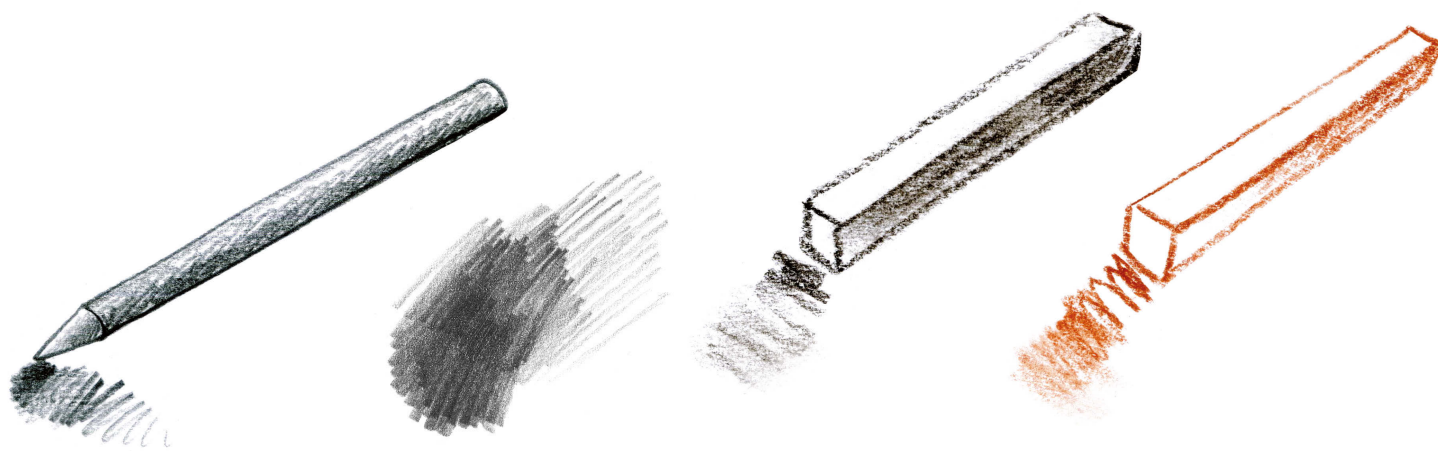
Soms is het eenvoudigste tekengerei het interessantst. Een potlood is ongetwijfeld het prettigst in gebruik en biedt heel veel mogelijkheden. Een HB-potlood maakt veel nuances mogelijk, maar er bestaan ook hardere of zachtere potloden waarmee je een andere intensiteit krijgt. Vulpotloden zijn handig omdat je er met verschillende stiftdiktes mee kan tekenen.

DROOG TEKENGEREI

Een grafietpotlood is dik en niet omgeven door hout zoals een potlood. Je kan er verschillende intensiteiten mee krijgen en je wrijft het gemakkelijk uit.

Je kan ook kiezen voor krijt, droog of vet, dun of dik. Sommige soorten zijn zelfs onuitwisbaar, zoals waskrijt.

Pierre Noire is vrij poederachtig en bevindt zich qua eigenschappen tussen een zwart tekenpotlood en houtskool.

